
V
B
J
C
391001
391023
II
Mag. St. Dr.
st. dr.

INSTRUKCYA
DELEGATOM.

Ponieważ My Krôl, wſpolnie ze Stanami Skonfederowanemi Rzeczypoſpolitey, mianowaliśmy Delegatôw zupełnie umocowanych, z przyczyn y do celôw wyrażonych w akcie Limity; przeto ſądziliśmy za rzecz potrzebną podać Im za regułę i do Inſtrukcyi Punkta naſtępuiące.

I. Traktatować i roztrząſać będą z trzema Miniſtrami Dworôw Wiedeńſkiego, Petersburſkiego i Berlińſkiego (po uczynioney z Niemi zamianie Plenipotencyi) względem pretenſyi tych Dworów do Rzeczypoſpolitey. Przekładać będą z należytą ſtałością Prawa Rzeczypoſpolitey nad wſzyſtkiemi Jey Państwami, zbiiaiąc to, na czym trzy Dwory gruntuią ſwoie Pretenſye; słowem: nie opuſzczą nic takowego, cokolwiek może Prowincye Rzeczypoſpolitey przy właſney całości zachować.

II. Jeżeliby nieſzczęśliwie zdarzyło ſię, że mimo ich wſzelkie ſtarania i uſiłowania, nie można będzie wcale uratować Oyczyznę od Jey ſtraty; Delegaci Pełnomocni Naſi będą na ôw czas powinni pracować o zmnieyſzenie onych, ile tylko w ich mocy będzie. A iako nie możem teraz dać Im na to Inſtrukcyi wy-

A raźnych

raźnych i dokładnych, ponieważ dwa Dwory Wiedeńſki i Berlińſki, nie wyexplikowały ſię tylko oboiętnie i ſpoſobem niedeterminowanym, o wyraźnym rozciągnieniu, które dać pretenduią wartości ſobie przywłaſzczoney; naypierwſze ſtaranie Delegatów Naſzych bydź powinno, dopraſzać ſię kommunikacyi wyraźnego oznaczenia granic tych Prowincyi, które też Potencye zoſtawić chcą Rzeczypoſpolicie.

III. Jak to wſzyſtko będzie dokładnie oznaymiono przez Miniſtrów każdego z trzech Dworów, i gdy Delegaci Naſi będą widzieć niemożność ſprzeciwienia ſię ſkutecznie oderwaniu kraiu; na ten czas podadzą ſwoie propozycye, nic nie zaniedbywaiąc do otrzymania artykułów naſtępuiących.

IV. Ażeby podług wyraźney treści Deklaracyi podanych przez trzy Dwory, obowiązały ſię też Dwory pod wzaiemną Ich Gwarancyą do utrzymania w ſwoiey całości Prowincyi Rzeczypoſpolitey, iakie ſię będą znaydować po oderwaniu, kiedy toż umowione zoſtanie, i ażeby przyrzekły uroczyście i wyraźnie, nie rościć ſobie nigdy na przyſzły czas, pod iakimkolwiek pretextem, pretenſyi ku ſzkodzie Pańſtw, które zoſtawią przez ten traktat Rzeczypoſpolicie Polſkiey.

V. Też trzy Dwory powinne będą prócz tego przyznać uroczyście niepodległość zupełną i ſamowładztwo Rzeczypoſpolitey, i obowiązać ſię, aby temu nigdy nie ubliżały.

VI. Ponieważ Religia ieſt Dobro naydroższe, tego bronić powinniśmy wiernie i gorliwie aż do końca. W tey mierze Naſi Delegaci ſtarać ſię będą umówić z trzema Dworami zachowanie Religii Swiętey Katolickiey Oboyga Obrządków Łacińſkiego y Greckiego, w Prowincyach które ſobie przywłaſzczyły.

VII. Ponieważ przytomność Woyſk Cudzoziemſkich w Kraju ſprawiła

wiła y sprawuie codziennie nie nadgrodzone szkody Obywatelom w szczegulności, y całemu Państwu powszechnie, y ponieważ nie podobna iest traktować spokoynie i bez uciemiężenia w czasie, kiedy te woyska napełnią stolicę i niszczyć będą kray cały; Delegaci Nasi domagać się będą *præliminariter* o oddalenie ich, a oraz umówią, ażeby na potym żadne iakiekolwiek woysko nie mogło pod żadnym pretextem wniyść znowu do Państw Rzeczypospolitey, i każdy z tych trzech Dworów w szczegulności, pod Gwarancyą drugich dwóch, obowiąże się uroczyście wyraźnym Artykułem, do zachowania tey klauzyly.

VIII. Że zaś teraźnieyszy podział zniszczył wszytkie dawne Traktaty miedzy Rzecząpospolitą Polską i trzema iey sąsiadami; Delegowani Plenipotencyaryuszowie Nasi domagać się powinni będą, ażeby nowy Traktat z temi trzema Dworami miał za fundament dawne Traktaty, ale z odmianami i modyfikacyami, ktòrych czynią potrzebę teraźnieysze okoliczności.

IX. Starać się iak nayusilniey będą w warunkach swoich z Ministrami trzech Dworów wyraźnie i gruntownie ostrzedz, aby handel lądowy i spławy na Rzekach do Morza były wolne od wszelkich ucisków, podatków i uciążliwości, ze strony sąsiadów Rzeczypospolitey, tak iako dawniey prawnie były wolne.

X. Artykuły Traktatów względem przechodu woysk, Prawa werbowania wzaiemnego, spolności Monet i Ceł będąc uciążliwemi dla Rzeczypospolitey; zalecamy Plenipotencyaryuszom Naszym, ażeby się o ich zniesienie wystarali.

XI. Wyłączą wyraźnie i solennie od tych Prowincyi i Powiatòw, które maią bydź ustąpione Kròlowi Jmci Pruskiemu, Miasta Gdańsk i Toruń z ich Portami, dobrami ziemskiemi i wszystkiemi przynależytościami, tudzież wolnym handlem. Czego

wſzyſtkiego zwierzchność Panowania należeć będzie, iako dawniey, zupełnie do Rzeczypoſpolitey.

XII. Obwaruią wrócenie ſię obudwoch Prowincyi Pruſkich do Króla i Rzeczypoſpolitey Polſkiey, w przypadku wygaſłego Potomſtwa płci męſkiey Domu Brandeburſkiego.

XIII. W konwencyach z trzema Dworami delegowani Plenipotencyaryuſzowie Naſi włożą Artykuł względem Soli, przez który ſąſiedzi naſi obowiążą ſię do dania oney Rzeczypoſpolicie, w takowey wielości, iakowa ſię pokaże bydź potrzebną, i za cenę ile bydź może naymnieyſzą.

XIV. Domagać ſię będą oddania dla Rzeczypoſpolitey ſummy zaſtawney na Staroſtwie Spiſkim.

XV. Ciż Delegaci Naſi dopraſzać ſię będą u trzech ſąſiedzkich Dworów o wſtawienie ſię, ażeby Traktat Karłowicki zerwany przez Portę Ottomańſką, był przywrócony do dawney mocy, i ażeby taż Porta była obligowana do nadgrodzenia ſtrat, które Rzeczpoſpolita od Niey poniosła, oraz ażeby tymże Traktatem była obowiązana do wyſłania wzaiemnego uroczyſtego Poſelſtwa do Króla i Rzeczypoſpolitey, z okazyi uznania Panuiącego Króla.

XVI. Ponieważ z pretextu odbierania zbiegłych Poddanych w Polſzcze, wynikały naywiękſze prześladowania, uciemiężenia i krzywdy dla Rzeczypoſpolitey; Przeto Delegowani Plenipotencyaryuſzowie Naſi powinni będą ſtarać ſię, iako naymocniey, o znieſienie tego zwyczaiu uciążliwego, i obwarować z trzema ſąſiadami Rzeczypoſpolitey wzaiemne nieodzyſkiwanie poddanych zobopolnych.

XVII. Ułożą Artykuł względem Poddanych Rzeczypoſpolitey, którzy ma-

rzy maią dobra częścią w pozostałym kraiu przy Polszcze, częścią w Prowincyach, które poyść maią pod iedno z trzech Dworów Panowanie, w ten sens: że Ciż Poddani Rzeczypospolitey nie wykonaią tey Potencyi, w którey podziale część dobr ich położona będzie, tylko *homagium territoriale*, tak dalece: że co do ich osob, zostaną Poddanemi Rzeczypospolitey, zdolnemi do uczestnictwa w iey Prawodawstwie, i obowiązanemi do poświęcenia Jey, *exclusivè*, usług i wierności swoiey, i że im pozwolony będzie czas dziesięcioletni do sprzedania dobr swoich, które maią w Prowincyach oddzielonych, bez naymnieyszey opłaty.

XVIII. Dopraszać się będą, ażeby wszystkie trzy Dwory sąsiedzkie zachowały Possessorów Starostw w Prowincyach odłączonych, w używaniu ich, póki żyć będą.

XIX. Domagać się będą o przywrócenie prawnie należące od trzech Dworów wszystkich Prowentów tak w pieniądzach, iako i w produktach, nie tylko tych, które zastały iuż gotowe w żupach solnych, Ekonomiach Królewskich, Starostwach, i cłach Rzeczypospolitey, ale też i tych, które wybrały od daty zagarnienia ich, aż do czasu podpisania traktatowey cessyi.

XX. Dopraszać się będą u Dworu Rossyiskiego o uwolnienie wszytkich niewolników, zabranych pod czas ostatniego zamieszania.

XXI. Naostatek, ponieważ Ministrowie trzech Potencyi nie wyexplikowali się ieszcze nad gatunkiem i naturą tranzakcyi, którą pretenduią zawrzeć z Naszemi Delegatami Pełnomocnemi, i gdy taż sama moc, która Im dała sposob oderwania Prowincyi od Rzeczypospolitey, czyni ich równie Panami nad formą przez iaką oni chcą ulegalizować przywłaszczenia tychże, w których iako i względem wielu innych rzeczy wola trzech Dworów iest Nam niewiadoma; nie możem przeto nic dokładnieyszego

ſzego przepiſać Naſzym Delegatom, nad to, co ſię wyżey wyraziło, i muſiemy ſię w reſzcie ſpuścić na Ich światło, Ich wierność, i Ich gorliwość dla Wiary i Oyczyzny.

XXII. A że ieſt wyrażono w Akcie Limity, iż Ciż ſami Delegaci Pełnomocni, ktòrzy będą traktować i konkludować z Miniſtrami trzech Dworòw względem Ich pretenſyi, powinni także czynić ułożenie wewnętrznego porządku, ktòrego podział i inne odmiany okoliczności koniecznie wyciągaią; Przeto chcemy i zlecamy Im: aby przyſtąpili także do tego dzieła, biorąc za fundament Ich planty i Projektòw dyrekcye niżey opiſane.

XXIII. Nie będą odmieniać Konſtytucyi Kraiowey, tylko w czym dawna będzie oczewiście uznana za złą i rzetelnie ſzkodzącą Stanom Rzeczypoſpolitey.

XXIV. Zachowaią trzem Stanom Rzeczypoſpolitey Ich godności, Urzędy i Przywileie.

XXV. A iako Prawa i Prerogatywy Tronu nie mogą bydź osłabione iak z uſzczerbkiem tychże ſamych wolności, dobrego porządku, i ſpokoyności publiczney, iako *Pacta Conventa* czynią miedzy Królem i Jego Narodem Kontrakt świętobliwy wzaiemnie potwierdzony i ubeſpieczony przyſięgą uroczyſtą, i że nie można go naruſzyć bez popełnienia krzywoprzyſięſtwa; więc Delagaci Pełnomocni ſtrzedz ſię będą w niczym temu nie ubliżać bez zezwolenia trzech Stanòw Rzeczypoſpolitey.

XXVI. A iako intereſſa Nieunitów i Dyſſydentów były iedną z głownieyſzych przyczyn nieſzczęśliwego zamieſzania Oyczyzny Naſzey; przeto pomienieni Delegaci będą mieli ſtaranie ułożyć ie w taki ſpoſob; ażeby Prerogatywy Religii Katoli-

ckiey

ckiey Rzymſkiey Panuiącey były zaſłonione z iedney ſtrony od wſzelkich uſzczerbków, z drugiey ażeby Ciż Nieunici i Dyſſydenci tak mocno wſparci od Potencyi Cudzoziemſkich używali iednak pożytków, które by im ſłuſzną dać mogli ſatysfakcyą. Dla czego zalecamy pomienionym Delegatom, wyłączyć z tych pożytków przypuſzczenie Nieunitów i Dyſſydentów do Legislacyi, i do Urzędów które w Niey uczeſtnictwo maią, opiſać znieſienie *Judicii Mixti*, i utrzymanie *legum pœnalium* przeciw Apoſtatom.

